

Така, кога единъ учитель разказва на дѣца-та нѣщо отъ Св. Историѣ, а тыи неразбиратъ какво значатъ нѣкои думы, прилагателны, видове на глаголь, нарѣчия, съѣззы, тогава немогѣтъ да проумѣѣтъ добрѣ сѣщѣ-тѣ мысль на разказа. Дѣца-та не сѣ навикнѣлы да вникнуватъ въ връзкѣ-тѣ на прѣдложения-та, какво отношение има придаточно-то камъ главно-то; не разумѣватъ значение-то на вводны-ты думы, не могѣтъ да познаѣтъ, дѣ е причината и дѣ е слѣдствие-то, дѣ е случайно-то и дѣ е неизбѣжно-то, не сѣ научены дори и да си задаватъ пытаніе, за кого или за какво ся говори и пр., та затова и всичкото слово на учителя ся отражява въ главы-ты имъ на разбрѣканы прѣдложения и безъ връзкѣ. Едно дѣте, кога учи урока си по книгѣ, срѣща още по-голѣмы мѣчнотии, защо-то тамъ нѣма учителя, който да му расправа, коя е главната мысль въ книгѣ-тѣ, коя е сторостепенна-та, и за кое ся говори отгорѣ-отгорѣ, та дѣте-то намѣсто да прочете два пѣти урока и да го запомни, то учи и запомнева само напечатаны-ты рядове, помни, въ кой рядъ коя рѣчь ся находи, а урокѣ-тѣ си остава пакъ не наученъ. Послѣ, дохожда врѣмя дѣте-то да каже урока си, и ето пакъ мѣчнотии! Защо-то не е навикнѣло да борави съ бащиный си говорѣ; не може да замѣни една рѣчь съ другѣ, не може да изрѣче слободно двѣ рѣчи и языкѣ-тѣ му като че е връзанъ за оныя рядове, що е изучило отъ книгѣ-тѣ. Дѣте-то, ако ся не приготви добрѣ въ бащиный си языкѣ, ще срѣща сѣщѣ-ты мѣчнотии и като учи историѣ, земеописание, естествены ннуки и математикѣ, кога му потрѣба да обясни нѣкоѣ теоремѣ или да искаже съ свои думы нѣкоѣ математическѣ задаткѣ. Оттова, ясно